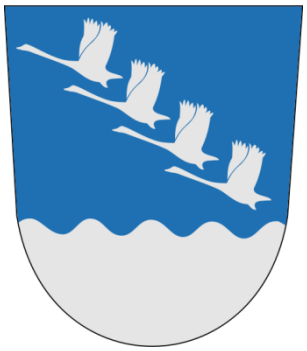

RAKENNUSJÄRJESTYS

2019

Siikalatvan kunta

Hyväksytty rak. ja ymp. lautakunnassa	24.01.2019
Hyväksytty kunnanhallituksessa	25.02.2019
Hyväksytty kunnanvaltuustossa	15.04.2019
Rakennusjärjestys lainvoimaiseksi	30.05.2019

1. YLEISTÄ 4

1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä 4
2 § Rakennusvalvontaviranomainen 4

2. LUPAJÄRJESTELMÄT 4

3 § Rakentamisen luvanvaraisuus 4
4 § Rakennuslupa MRL 125 § 5
5 § Toimenpidelupa MRL 126 §, 126 a § 5
6 § Purkamislupa MRL 127§ 5
7 § Maisematyölupa MRL 128§ 6
8 § Ilmoitusmenettely MRL 129 § 6

3. SUUNNITTELUTARVEALUE 6

9 § Suunnittelutarvealueet MRL 16§ 6

4. YLEISIÄ KOKO KUNTAA KOSKEVIA RAKENTAMISMÄÄRÄYKSIÄ 7

10 § Rakennuksen energiatehokkuus 7
11 § Rakennuksen sopeutuminen ympäristöön 7
12 § Rakennusten korkeusasema 7
13 § Tontin ja rakennuksen valaistus 7
14 § Loma-asunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi 8

5. RAKENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA 8

15 § Rakennuspaikka 8
16 § Rakentamisen määrä 8
17 § Rakennusten ja rakennelmien sijoittuminen MRA 57§ 9
18 § Hevostallin rakentaminen 9

6. RAKENTAMINEN RANTA-ALUEELLA 10

19 § Rakennuspaikka MRL 72§,171§ 10
20 § Rakentamisen määrä 10
21 § Rakentamisen sijoittuminen 10
22 § Rakennuksen sopeutuminen ympäristöön 11
23 § Venevajat 11

7. ASEMAKAAVA-ALUEITA KOSKEVIA LISÄMÄÄRÄYKSIÄ 11

24 § Rakennusten ja rakennelmien sijoittuminen 11
25 § Rakennusoikeus 11
26 § Tontin rajan ylittäminen 11

8. RAKENTAMINEN ERITYIS- JA ONGELMA-ALUEILLA 12

27 § Pilaantuneet maa-alueet 12
28 § Rakentaminen melualueella 12
29 § Rakentaminen tärinäriskialueella 12
30 § Rakentaminen pohjavesialueilla 12
31 § Voimalinja-alueet 12

9. TYÖMAAT 13

32 § Rakennushankkeesta tiedottaminen 13
33 § Työmaan perustaminen, hoito ja purkaminen 13
34 § Kosteudenhallinta ja säänsuojaus 13

35 § Katualueen käyttäminen ja työlupa 13

10. PIHAMAAN RAKENTAMINEN 14

36 § Pihamaan rakentaminen 14
37 § Pihamaan korkeusasema 14
38 § Tontin liikennejärjestelyt 14
39 § Puut ja istutukset 14
40 § Hulevesien johtaminen 14
41 § Lumen varastointi 15
42 § Aidan rakentaminen ja kunnossapito 15
43 § Vajat, rakennelmat ja laitteet 16

11. RAKENNUKSEN YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO 16

44 § Vesihuolto verkostojen ulkopuolisilla alueilla 16
45 § Jätevesien käsittely verkostojen ulkopuolisilla alueilla 16
46 § Jätehuoltoon liittyvät rakennelmat 16
47 § Maalämpöjärjestelmät 17
48 § Tontin osoitemerkintä 17

12. MAINOS- JA TIEDOTUSLAITTEET SEKÄ MARKIISIT 18

49 § Myynti-, tiedotus-, ja mainoslaitteet sekä markiisit 18

13. HYVÄ RAKENNUSTAPA JA YMPÄRISTÖN HOITO 18

50 § Rakennuksen elinkaari ja hyvä rakennustapa 18
51 § Rakennetun ympäristön hoito 18
52 § Rakennetun ympäristön valvonta 19
53 § Rakennuksen korjaaminen 19
54 § Rakennuksen purkaminen 19

14. MÄÄRÄYSTEN VALVONTA, NOUDATTAMINEN JA POIKKEAMINEN 20

55 § Rakennusjärjestyksen valvonta 20
56 § Poikkeusten myöntäminen 20
57 § Voimaantulo 20

LIITE 1 - LUVANVARAISUUSTAULUKKO 21

LIITE 2– POHJAVESIALUEET 23

1. YLEISTÄ

1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä

Rakennusjärjestyksen tarkoituksena on ohjein, säännöin ja määräyksin opastaa rakentajaa kohti tasapainoista ja viihtyisää lopputulosta, samalla edistäen hyvää ympäristökuvaa ja rakennustapaa. **Kunnan oman sääntelyn tehtävä on kehittää Siikalatvan elinympäristön maaseutumaisuutta ja pienimittakaavamaisuutta sekä viihtyisyydelle ja elinkeinotoiminnalle tärkeitä kauniita, omaleimaisia, ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita maisemia.** Rakennettaessa pyritään säilyttämään arvokkaita maisema-alueita, perinteistä rakennuskantaa ja muodostamaan uudisrakentamisen sijoittelulla perinteisen mallisia suojaisia pihapiirejä, olemassa oleva luonto huomioiden.

Rakennusjärjestys ohjaa ja säätelee maankäyttö- ja rakennuslain ja asetuksen, muinaismuistolain sekä muiden rakentamista ohjaavien lakien ja säädösten ohella rakentamista Siikalatvan kunnassa. Rakennusjärjestys koskee maankäyttö- ja rakennuslain nojalla säädeltäviä asioita. Rakentamista saattaa koskea myös muu lainsäädäntö tai kunnalliset määräykset kuten ympäristönsuojelu- ja jätehuoltomääräykset.

Rakennusjärjestys on voimassa kaikilla Siikalatvan kunnan alueilla. Rakennusjärjestyksen määräykset ovat asemakaavoja ja yleiskaavoja täydentäviä siten, että **kaavamääräykset ovat ensisijaisia. Laki, asetus, asemakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava, sekä rakentamismääräyskokoelman määräykset menevät rakennusjärjestyksen edelle.** Soveltavan viranomaisen on noudatettava rakennusjärjestystä ja **poikkeaminen määräyksistä vaatii poikkeamispäätöksen.**
MRL 1 §, 4 §, 14 §, 124 §, ja MRA 4 §

2 § Rakennusvalvontaviranomainen

Siikalatvan kunnan rakennusvalvontaviranomainen on rakennus- ja ympäristölautakunta. Päätösvallan siirtämisestä lautakunnalta viranhaltijoille määrätään Siikalatvan kunnan hallintosäännössä.

2. LUPAJÄRJESTELMÄT

3 § Rakentamisen luvanvaraisuus

Rakentamistoimenpiteille tarvitaan hankkeen luonteesta riippuen rakennuslupa tai toimenpidelupa tai siitä on tehtävä toimenpideilmoitus

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset lupamenettelyt:

- Rakennuslupa 125 §
- Toimenpidelupa 126 §
- Purkamislupa 127 §
- Maisematyölupa 128 §
- ilmoitusmenettelyn käyttäminen 129 §

4 § Rakennuslupa MRL 125 §

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti rakennuslupa vaaditaan:

- Rakennuksen rakentamiseen
- Rakennuksen laajentamiseen
- Uudisrakentamiseen verrattavaan korjausrakentamiseen
- Rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseen
- Huoneiston sisäisiin muutoksiin, joilla voi olla vaikutusta rakennuksen terveellisyyteen ja turvallisuuteen.
- Rakennuksen energiatehokkuuteen merkittävästi vaikuttaviin muutostöihin
- Suuremman kuin kiinteistökohtaisen tuulivoimalan rakentamiseen
- Saunarakennuksen rakentamiseen.

Väliaikaista rakennusta varten rakennuslupaan voidaan asettaa määräaika jonka rakennus saa olla paikoillaan.

5 § Toimenpidelupa MRL 126 §, 126 a §

Rakennusluvan sijasta rakentamiseen voidaan hakea toimenpidelupaa sellaisten rakennelmien rakentamiseen, joiden osalta lupa-asian ratkaiseminen ei edellytä rakentamisessa muuten tarvittavaa ohjausta. Tarkemmat erittelyt liitteessä 1.

6 § Purkamislupa MRL 127§

Rakennuksen purkamiseen asemakaava-alueella tai alueella jolla on MRL 53 § mukainen toimenpiderajoitus asemakaavan laatimista varten, tarvitaan purkamislupa. Purkamislupa tarvitaan myös historiallisesti merkittävän tai rakennustaiteellisesti arvokkaan rakennuksen purkamiseen. Rakennusvalvontaviranomainen voi rakennuksen purkamislupaa käsitellessään vaatia hakijaa toimittamaan asiantuntijan tekemän selvityksen rakennuksen historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta.

Rakennuksen tai sen osan purkamisesta on, jollei purkamiseen tarvita lupaa, kirjallisesti ilmoitettava kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle 30 päivää ennen purkamistyöhön ryhtymistä **(purkamisilmoitus)**. Rakennusvalvontaviranomainen voi mainitun ajan kuluessa perustellusta syystä vaatia luvan hakemista.

Rakennusvalvontaviranomainen voi myös edellyttää, että ennen purkamistyön aloittamista laaditaan purkamissuunnitelma ja selvitys jätteen käsittelystä. Purkamissuunnitelmassa on selvitettävä työn turvallinen järjestäminen sekä materiaalien ja rakennusosien lajittelu ja hyötykäyttö. Jos maaperään on saattanut joutua ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita, suunnitelmassa on myös selvitettävä maaperän pilaantuminen. Suunnitelmasta on tarvittaessa hankittava kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto.

Purkulupahakemuksen yhteydessä on tarvittaessa esitettävä tontin käyttösuunnitelma.

Purkamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota työstä aiheutuvien kohtuuttomien melu- ja pölyhaittojen estämiseen.

7 § Maisematyölupa MRL 128§

Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen, tai muu näihin verrattava toimenpide edellyttää lupaa asemakaava-alueella, yleiskaava-alueella kaavan edellyttäessä, ja alueella jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi

Vaikutukseltaan vähäiseen maisemanmuutokseen rakennetulla tontilla, voi rakennusvalvontaviranomainen antaa myös suullisen luvan. Vähäisiksi toimenpiteiksi luokitellaan yksittäisten puiden poisto, puuston harvennus ylitiheyden, varjostuksen, lahon tms. vuoksi.

Asuinkiinteistö joka sijaitsee asemakaava-alueella siten, että kiinteistöön ei rajoitu yleistä liikenneväylää, vapautetaan pääsääntöisesti puunkaatoluvan hakemisesta. Yleisellä liikenteellä tarkoitetaan muuta kuin kaava-alueen sisäistä liikennettä. **Puiden kaatamisesta asemakaava-alueella on kuitenkin aina tehtävä ilmoitus rakennusvalvontaan.**

8 § Ilmoitusmenettely MRL 129 §

Ilmoitusmenettelyä (toimenpideilmoitus) sovelletaan merkitykseltään ja vaikutukseltaan vähäiseen rakentamiseen rakennus- tai toimenpideluvan asemasta taulukon mukaisesti (liite 1).

3. SUUNNITTELUTARVEALUE

9 § Suunnittelutarvealueet MRL 16§

Suunnittelutarvealueella on voimassa kaksivaiheinen lupamenettely. Rakennusluvan myöntäminen edellyttää, että rakentaminen ei haittaa kaavoitusta, ei aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä, on sopivaa maiseman kannalta, ei vaikeuta erityisten luonnon- ja kulttuuriympäristöjen arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Näitä asioita tarkastellaan ennen rakennusluvan käsittelemistä tekemällä suunnittelutarveratkaisu.

Suunnittelutarvealueella luvan arviointi perustuu maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä säädettyihin erityisiin edellytyksiin sen lisäksi, mitä luvan edellytyksistä muutoin säädetään.

Suunnittelutarvealueella saa kuitenkin ilman suunnittelutarveratkaisua rakentaa olemassa olevaan asuntoon tai maatilaan kuuluvan talousrakennuksen, sekä jo olevaan maaseutuyritykseen kuuluvan maa- ja metsätalouden tai sen liitännäiselinkeinon harjoittamista varten tarpeellisen rakennuksen. Rakennuslupa voidaan myöntää myös rakennuksen korjaamiseen tai asuinrakennuksen vähäiseen laajentamiseen ilman suunnittelutarveratkaisua. Suunnittelutarveratkaisun tekee kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Suunnittelutarvealueita Siikalatvan kunnassa ovat: Pohjavesialueet (Liite 2)

4. YLEISIÄ KOKO KUNTAA KOSKEVIA RAKENTAMISMÄÄRÄYKSIÄ

10 § Rakennuksen energiatehokkuus

Rakennukset tulee suunnitella energiatehokkaiksi. Energiatehokkuuteen vaikuttavat rakennuksen koko, muoto, ilmatiiveys, ilmanvaihtojärjestelmä, lämmitysjärjestelmät, ikkunoiden sijoittelu, sekä mahdollinen sijainti ja suuntaus tontilla. Energiatehokkuuden näkökulmasta rakennuksen päätilat olisi hyvä suunnata lämpimään ja valoisaan ilmansuuntaan. Vähemmän ulkopuolista säteilyenergiaa kaipaavat rakennuksen osat, kuten makuuhuoneet, varastot yms. kannattaa sijoittaa rakennuksen pohjois- ja itäpuolelle.

11 § Rakennuksen sopeutuminen ympäristöön

Rakentamisessa on mahdollisuuksien mukaan säilytettävä rakennuspaikan luonnonmukaisuus ja säästettävä arvokkaita kasvillisuuden reunavyöhykkeitä, luonnon kauneusarvoja ja erityisiä luonnonesiintymiä. Rakennuksen on sopeuduttava ympäröivän rakennuskannan yleisilmeeseen. Tontilla rakennusten tulee muodostaa ympäristökuvaltaan sopusuhtainen kokonaisuus.

12 § Rakennusten korkeusasema

Rakennuksen korkeusaseman tulee sopeutua tontin ja ympäristön olemassa olevaan korkeusasemaan sekä katukorkeuteen ja kuntatekniikkaan. Asuin- ja työrakennusten lattiakorkeuden tulee sijoittua vähintään 40cm valmiin maanpinnan tason yläpuolelle. MRL 135 §:n mukaisesti rakennusvalvontaviranomainen voi rakennuslupahakemuksen arvioimiseksi edellyttää luvanhakijalta, että suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden sijainti ja korkeusasema merkitään tontille ennen lupapäätöksen tekemistä.

Rakennuspaikalla ei saa olla tulvan vaaraa (MRL 116§). Alaville alueille rakennettaessa tulee huomioida tulva- ja kosteusvahinkojen vaara siten, että kosteudelle alttiit rakennusosat ja pääsy asuinrakennuksista tonttitielle tulee sijoittaa vähintään 70 cm ylemmäksi kuin kerran 100 vuodessa todennäköisesti esiintyvä tulva (HW 1/100). Huipputulvarajan määrityksestä vastaa rakennuttaja. Rakennusluvan myöntävä viranomainen saattaa olosuhteista johtuen vaatia rakennusta sijoitettavaksi tätä korkeammalle.

13 § Tontin ja rakennuksen valaistus

Tontin ja rakennuksen valaistus on järjestettävä siten, että valaistuksella lisätään alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

14 § Loma-asunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi

Rakennuksen ja rakennuspaikan on täytettävä pysyvälle asumiselle asetetut vaatimukset, ja niiden sijainnin tulee olla yhdyskuntarakenteelle tarkoituksenmukainen. Vesi-, jätevesi-, ja jätehuollon tulee täyttää pysyvälle asumiselle asetetut vaatimukset. Liikenneyhteyksien tulee olla kunnossa vuoden ympäri ja pelastusviranomaisten pääsy tontille turvattu.

Loma-asunnon muuttamisessa vakituiseen asumiseen sovelletaan rakennuslupa menettelyä. Jos alue on kaavoittamaton, tai kaavasta poiketaan, tarvitaan suunnittelutarveratkaisu tai poikkeamispäätös.

5. RAKENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA

15 § Rakennuspaikka

Rakennuspaikan tulee olla sijainniltaan, muodoltaan, maastosuhteiltaan ja maaperältään tarkoitukseen sovelias ja pinta-alaltaan rakentamiseen riittävä. Asemakaava-alueella rakennuspaikan sopivuus määritellään kaavassa. Yleiskaava-alueella sekä suunnittelutarvealueella tontin vähimmäispinta-ala on 5000m2. Jos kiinteistö liitetään yleiseen viemäriverkostoon, on pinta-ala vaatimus 3000m2. Haja-asutusalueella tontin vähimmäispinta-ala on 5000m2.

Uudestaan rakentaminen, peruskorjaus ja vähäinen lisärakentaminen saadaan suorittaa sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, jos rakennuspaikka pysyy samana. Tämän pykälän määräyksiä ei sovelleta alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten.

Rakennuspaikan suunnittelussa tulee huomioida kulttuurimaisema, rakennusperintö sekä arkeologinen kulttuuriperintö. Mikäli alueella on edellä mainittuja kohteita, tulee tarvittaessa pyytää lausunto asianomaiselta viranomaiselta.

Tietoa arvokkaista kulttuuriympäristö kohteista löytyy mm. museoviraston www.kyppi.fi –portaalista sekä Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan liitteistä ja selvitysaineistosta, http://www.pohjois-pohjanmaa.fi/aluesuunnittelu/maakuntakaavoitus/2_vaihemaakuntakaava_lainvoimainen

16 § Rakentamisen määrä

Haja-asutusalueella rakennuspaikalle saa rakentaa enintään kaksi yksiasuntoista, enintään kaksikerroksista asuinrakennusta.

Suunnittelutarve ja yleiskaava-alueella rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden kaksiasuntoisen, enintään kaksikerroksisen rakennuksen, ellei yleiskaavassa ole annettu tarkempia määräyksiä.

Rakennuspaikalle saa lisäksi rakentaa sen käyttötarkoitukseen liittyvä talousrakennuksia.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä rakennusten tai asuntojen lukumäärästä on määrätty, rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa maatalouskäytössä olevan maatilan talouskeskuksen yhteyteen siihen sopeutuvia maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

17 § Rakennusten ja rakennelmien sijoittuminen MRA 57§

Rakennuksen etäisyyden rakennuspaikan rajasta on oltava vähintään 5 metriä ja etäisyyden toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla olevasta rakennuksesta vähintään 10 m. Rakennusvalvontaviranomainen voi kuitenkin erityisestä syystä sallia, että rakennus rakennetaan lähemmäksi rajaa jos rajanaapuri antaa siihen kirjallisen suostumuksensa. Tämän ohjeen mukaisesti ilman lupaa rakennettavat pihamaan pienet rakennelmat, voidaan sijoittaa rakennelman korkeutta vastaavalle etäisyydelle naapurin rajasta ilman erillistä suostumusta.

Rakennusten rakentaminen riittävälle etäisyydelle naapurin rajasta turvaa naapuritonttien rakentamismahdollisuudet. Rakennusten turvalliseen etäisyyteen toisistaan vaikuttavat mm. palomääräykset.

Etäisyydet sähköjohtoihin tulee esittää rakennussuunnitelmissa. Maahan upotetut johdot ja laitteet tulee selvittää ennen rakentamiseen ryhtymistä. Suositeltavaa on jättää noin 5 m suojaetäisyys huoltotöitä varten.

Rakennuksen etäisyyden yleisessä käytössä olevan maantien ajoradan keskilinjasta on oltava vähintään 20 metriä ja paikallis- tai yksityistien keskilinjasta vähintään 12 metriä.

Uudisrakennusten sijoittamisessa on huomioitava tieliikennemelu ja sen vaatimat suojaetäisyydet

18 § Hevostallin rakentaminen

Hevostallin ja siihen liittyvien rakennelmien (mm. maneesien) rakentaminen edellyttää rakennuslupaa. Rakennuslupa tarvitaan myös silloin, kun rakennukseen tehdään olennaisia muutoksia, tai rakennuksen alkuperäistä käyttötarkoitusta muutetaan, esimerkiksi autotalli muutetaan hevostalliksi.

Hevostallihankkeen ympäristöluvan tarve ratkaistaan ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti.

Uusien tallien rakentamista pohjavesialueille tulisi välttää.

6. RAKENTAMINEN RANTA-ALUEELLA

19 § Rakennuspaikka MRL 72§,171§

Rantarakennuspaikan tulee olla sijainniltaan, muodoltaan, korkeusasemaltaan, maasto-olosuhteiltaan ja maaperältään tarkoitukseen sovelias sekä pinta-alaltaan riittävä. Rakentaminen kaavoittamattomalle ranta-alueelle vaatii poikkeamispäätöksen ennen rakennuslupaa. Poikkeamispäätöksen tekee kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Olemassa olevan asuinrakennuksen tai loma-asunnon yhteyteen on mahdollista rakentaa talousrakennus ilman poikkeamislupaa.

Rantavyöhyke tarkoittaa sellaista rannan osaa, jolle sijoittuvalla rakentamisella on välittömiä vaikutuksia vesistöön sekä rantaluontoon ja maisemaan. Rantavyöhykkeen leveyteen vaikuttavat alueen kasvillisuus, maisema, maasto ja muut luonnonolosuhteet. Käytännössä rantavyöhykkeen leveydeksi on arvioitu noin 100 metriä.

Ranta-alue on rantavyöhykettä leveämpi rannan osa, jolla rannassa oleva tai rantaan tukeutuva loma-asutus vaatii järjestämistä. Olemassa olevan asutuksen lisäksi ranta-alueen suunnittelutarve voi syntyä odotettavissa olevan rakentamisen vuoksi. Ranta-alue ulottuu rantaviivasta sisämaahan päin, niin pitkälle kuin asutus vaikuttaa vesistöön. Ranta-alueen leveys on arvioitu noin 200 metriksi, mutta maisemasta ja muista olosuhteista riippuen se voi olla leveämpikin. Suunnittelutarve koskee myös sellaisia pääosin rantavyöhykkeellä tai ranta-alueella sijaitsevia rakennuspaikkoja, joilla ei ole omaa rantaa.

Ranta-alueen poikkeuslupa harkitaan aina tapauskohtaisesti, ja lupaharkinnassa huomioidaan mm. rakentamisen vaikutukset kaavoitukseen, luonnonsuojeluun, ympäristösuojeluun ja maanomistajien tasapuoliseen kohteluun.

20 § Rakentamisen määrä

Pysyvän asunnon rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa rakennuspaikalla olla 10% rakennuspaikan pinta-alasta, kuitenkin enintään 500 kem2. Vapaa-ajan asunnon rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on 150m2, tontin pinta-alan tulee olla vähintään 3500 m2 ja rantaviivanpituus vähintään 40 metriä.

21 § Rakentamisen sijoittuminen

Rakennuksen etäisyyden rantaviivasta ja sijainnin rakennuspaikalla tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy. Muun kuin saunarakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee kuitenkin, mikäli edellä olevasta vaatimuksesta ei muuta johdu, olla vähintään 20 metriä. Saunarakennuksen etäisyyden edellä mainitulla tavalla mitattuna rantaviivasta tulee olla vähintään 15 metriä.

22 § Rakennuksen sopeutuminen ympäristöön

Rakennuksen on sopeuduttava ympäröivään maisemaan. Rakennusten ja rantaviivan välisellä vyöhykkeellä tulee säästää, tai sinne tulee istuttaa suojaavaa puustoa, ellei maisemasta muuta johdu.

23 § Venevajat

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden puupintaisen lämpöeristämättömän venevajan rantaviivasta maalle päin. Venevajan pinta-ala saa olla enintään 22m2 ja harjakorkeus 3 metriä.

7. ASEMAKAAVA-ALUEITA KOSKEVIA LISÄMÄÄRÄYKSIÄ

24 § Rakennusten ja rakennelmien sijoittuminen

Rakennuksen tai muun kiinteän rakennelman etäisyyden tontin rajasta tulee olla vähintään 4 metriä ja naapurin omistamasta rakennuksesta vähintään 8 metriä, ellei asemakaavassa toisin määrätä. Rakennusvalvontaviranomainen voi kuitenkin sallia, että rakennus rakennetaan lähemmäksi rajaa tai rajaan kiinni jos rajanaapuri antaa siihen kirjallisen suostumuksen.

Puiston tai muun yleisen alueen rajalla rakennukset voidaan rakennusvalvontaviranomaisen suostumuksella sijoittaa 2 metrin etäisyydelle rajasta.

25 § Rakennusoikeus

Jos asemakaavassa ei ole määritetty tontille rakennusoikeutta, omakotirakennusta tai muuta enintään kahden perheen taloa (AO) tai maatilan talouskeskusta (AT) varten tarkoitetun rakennuspaikan kerrosala saa olla enintään 25% tontin pinta-alasta.

26 § Tontin rajan ylittäminen

Mikäli rakennuksen saa rakentaa kiinni kadun tai yleisen alueen puoleisen tontin rajaan, on maanpinnan ala- ja yläpuolisten rakenteiden ulottamiselle tontin rajan yli pyydettävä alueen omistajan lupa. Rakennusalueen ylitys merkataan rasitteeksi naapurikiinteistölle, jolloin omistussuhteiden muuttuessa lupa pysyy voimassa. Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle, hoidolle tai kunnossapidolle.

8. RAKENTAMINEN ERITYIS- JA ONGELMA-ALUEILLA

27 § Pilaantuneet maa-alueet

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on tarvittaessa selvitettävä rakennuspaikan maaperän mahdollinen pilaantuneisuus. Tehty selvitys ja selvitys kunnostustoimenpiteistä, joihin on tarpeen ryhtyä saastuneisuuden johdosta, tulee liittää rakennuslupa-asiakirjoihin. PIMA asioissa lisätietoja ja neuvontaa antaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

28 § Rakentaminen melualueella

Liikenteestä tai muusta toiminnasta aiheutuva melu tulee ottaa huomioon rakentamisen suunnittelussa. Melualttiille alueelle rakennettaessa rakennusvalvonnalle tulee esittää selvitys siitä, miten riittävä äänieristävyys saavutetaan (valtioneuvoston antaman meluohjearvon rajat).

29 § Rakentaminen tärinäriskialueella

Rakentamisen yhteydessä tulee tontilla tarvittaessa selvittää mittauksin liikenteen aiheuttamat maaperän tärinätasot ja huomioida tärinä rakenteiden suunnittelussa siten, että runko- ja lattiarakenteissa ei pääse syntymään resonointia tai maaperän runkoääntä.

30 § Rakentaminen pohjavesialueilla

Rakennettaessa pohjavesialueelle on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojeluun ja selvitettävä rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun ja korkeusasemaan. Kaivettaessa on jätettävä pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä täyttöainesten on oltava laadultaan täyttöön soveltuvia, puhtaita maa-aineksia.
Rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa vaatia rakentajalta selvitystä suojakerroksen riittävyydestä ja täyttöainesten puhtaudesta.

31 § Voimalinja-alueet

Rakentaminen suur- ja keskijänniteverkon johtoalueelle on kiellettyä. Suunniteltaessa rakentamista voimajohdon läheisyyteen on vaikutukset selvitettävä tapauskohtaisesta ja toimenpiteestä tulee pyytää lausunto voimajohdon omistajalta.

Asuinrakennusten ja muiden pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettujen tilojen suositeltavat etäisyydet ovat:

- 100 metriä 400 kV:n voimalinjaan
- 50 metriä 220 kV:n voimalinjaan
- 40 metriä 110 kV:n voimalinjaan

9. TYÖMAAT

32 § Rakennushankkeesta tiedottaminen

Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee tiedottaa tulevasta rakentamisesta pystyttämällä työmaalle työmaataulu- tai kyltti, jos rakentaminen aiheuttaa pysyvän ja olennaisen muutoksen ympäristössä. Työmaataulusta tulee ilmetä vähintään rakennuksen tai kohteen käyttötarkoitus ja laajuus, valmistumisajankohta ja rakennushankkeesta vastaavan yhteystiedot.

- Kyltin tarkoituksena on ennen kaikkea opastaa materiaalintoimittajia ja pelastuslaitoksen ajoneuvoja paikalle hätä- ja onnettomuustapauksissa.
- Omakotitalotyömaan kyltin koko väh. 300X400mm. Vähäisemmässä rakentamisessa kylttiä ei vaadita.

33 § Työmaan perustaminen, hoito ja purkaminen

Työmaa on erotettava ympäristöstään tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa aitaamalla. Työmaa on pidettävä hyvässä järjestyksessä ja siistinä. Työmaata on hoidettava niin, että siitä ei aiheudu henkilö- tai omaisuusvahinkoja, liikenne- tai muita häiriöitä tai muuta kohtuutonta haittaa ympäristölle.

Maisemallisesti arvokkaat puut ja merkittävät luonnontilaiset tontinosat tulee suojata työmaan aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä, tai rakennustyömaata valvoessaan edellyttää rakentajaa laatimaan suojaussuunnitelman.

34 § Kosteudenhallinta ja säänsuojaus

Rakennusmateriaalit ja tarvikkeet on suojattava kastumiselta ja pidettävä kuivana kuljetusten ja työmaavarastoinnin aikana. Kastuneet rakenteet on kuivattava ja rakennekosteus poistettava ennen rakenteiden peittämistä. Työmaan valmiit rakennusosat kuten runko, lämmöneristeet ja kosteutta kestämättömät tuulensuojalevyt on suojattava sateelta ja työmaan epäpuhtauksilta kunnes ne peitetään. ***Työmaalle on suositeltavaa laatia kosteudenhallintasuunnitelma liitettäväksi rakennuslupahakemukseen omakotitaloissa ja sitä suuremmissa kohteissa.***

35 § Katualueen käyttäminen ja työlupa

Tie- ja katuverkoston ylläpitäjä voi myöntää hakemuksesta määräaikaisen oikeuden käyttää katu- tai muuta yleistä aluetta työmaata tai sen huoltotiloja varten. Hakemukseen on sisällytettävä tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollosta, ajoneuvo ja erityisesti jalankulkijaliikenteen turvallisesta järjestämisestä, sekä melu- ja pölyhaittojen rajoittamisesta.

10. PIHAMAAN RAKENTAMINEN

36 § Pihamaan rakentaminen

Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava, että siitä tulee tontin tai rakennuspaikan käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen, terveellinen, turvallinen, ja viihtyisä. Pihamaan rakentamisesta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapureille.

Rakennuspaikalla ja sen läheisyydessä käytössä olevat maanalaiset johdot ja rakenteet on selvitettävä suunnittelun yhteydessä.

Rakennuspaikka tulee salaojittaa riittävään syvyyteen. Sade- ja sulamisvesien haitaton johtaminen on järjestettävä. **Rakennusvalvontaviranomainen voi velvoittaa kiinteistöjä suunnittelemaan ja toteuttamaan yhteisen sade- ja pintavesijärjestelyn, mikäli se vesiolosuhteiden takia on välttämätön. Pinta- ja kuivatusvesiä ei saa johtaa jätevesiviemäriin.**

37 § Pihamaan korkeusasema

Pihamaan korkeusaseman tulee sopeutua ympäristön korkeusasemiin. Uudis- ja lisärakentamisen yhteydessä pihamaa tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei rakentamisella lisätä pinta- ja sadevesien valumista tontin rajan yli naapurin puolelle.

38 § Tontin liikennejärjestelyt

Liittymässä katuun tai tiehen, sekä rakennuspaikan sisäisissä järjestelyissä on otettava huomioon liikenneturvallisuus. Liittymästä on oltava riittävä esteetön näkyvyys kumpaankin suuntaan. **Uuden liittymän rakentamiseen on haettava lupa tienpitäjältä.**

Hälytysajoneuvoilla tulee olla pääsy riittävän lähelle rakennusta (rakennuksen käyttötarkoitus huomioiden).

39 § Puut ja istutukset

Suuria puita tai pensaita ei saa istuttaa lähelle rakennuksia. Puiden juuret voivat vaurioittaa salaojia tai vaurioittaa routaeristeitä. Pensaiden sitoma kosteus ja varjostus puolestaan voivat vaurioittaa seinärakenteita.

40 § Hulevesien johtaminen

Hulevesillä tarkoitetaan maan pinnalle, rakennuksen katolle tai muulle pinnalle kertyvää sade- ja sulamisvettä, sekä perustusten kuivatusvettä. Hulevedet on johdettava rakennuksesta poispäin riittävien kaatojen avulla. Rakennuksen ympärillä maanpinta muotoillaan rakennuksesta poispäin viettäväksi.

- Hulevesiä ei saa johtaa yleiseen jätevesiverkostoon

- Hulevesien kiinteistökohtainen käsittely vähentää taajama tulvia ja vesistöihin kohdistuvaa päästökuormitusta.
- Hulevedet on johdettava kunnan hulevesiverkostoon, mikäli se on mahdollista.
- Hulevesien johtaminen toisen hallitsemaan ojaan edellyttää suostumusta maan omistajalta.
- Hule- ja pintavesien johtaminen ei saa aiheuttaa haittaa naapureille tai ympäristölle.
- Pintamaiden kaadot suositellaan tehtäväksi 1:20 (5 cm/metri), vähintään 3 metrin matkalla rakennuksen kaikilla sivuilla.

41 § Lumen varastointi

Kiinteistön tulee pihajärjestelyillään huolehtia, että lumen varastointiin on riittävästi tilaa. Lunta ei saa varastoida naapurin puolelle eikä tie-, katu- tai yleisille alueille ilman alueen omistajan lupaa.

- Varastoidun lumen sulamisvedet tulee imeyttää tai johtaa hulevesijärjestelmään tontilta.
- Mikäli tontille varastoidun lumen sulamisvedet uhkaavat aiheuttaa ongelmia, tulee lunta kuljettaa tontilta pois pitkin talvea.

42 § Aidan rakentaminen ja kunnossapito

Aidan tulee materiaaleiltaan, korkeudeltaan ja muulta ulkoasultaan soveltua ympäristöön.

- Katua tai muuta yleistä aluetta vastassa oleva kiinteä aita on tehtävä kokonaan tontin tai rakennuspaikan puolelle. Aita on tehtävä niin, ettei siitä aiheudu haittaa tai näköestettä liikenteelle.
- Katua tai yleistä aluetta vastassa oleva aita rakennetaan tai istutetaan vähintään 1 metrin päähän tontin rajasta omalle puolelle, jottei siitä aiheudu haittaa tienpidolle, eikä se vaurioidu tietä hoidettaessa.
- Istutettavan aidan korkeus on rajattava 3 metriin leikkaamalla.
- Kiinteän rakennetun aidan korkeus saa olla maksimissaan 1,4m maanpinnasta.
- **Aidan saa rakentaa kiinteistön rajalle, jos naapurit siitä sopivat. Muutoin aita tulee rakentaa 1 metrin päähän rajasta.**
- Aidan, joka ei ole naapuritontin rajalla, tekee ja ylläpitää tontin haltija.

- **Tonttien väliselle rajalle sijoittuvan aidan tekemiseen ja kunnossapitoon ovat kummankin tontin haltijat velvolliset osallistumaan puoliksi. Mikäli asiasta ei sovita, siitä päättää rakennusvalvontaviranomainen.**

43 § Vajat, rakennelmat ja laitteet

Vajat, rakennelmat ja laitteet on sijoitettava tontille siten, että ne eivät aiheuta haittaa naapureille tai huononna alueen ympäristökuvaa.

11. RAKENNUKSEN YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO

44 § Vesihuolto verkostojen ulkopuolisilla alueilla

Kiinteistöä varten tulee olla saatavilla riittävästi laadultaan soveltuvaa talousvettä. Rakennettaessa kiinteistölle jota ei ole liitetty vesijohtoon, tulee rakentajan tarvittaessa esittää selvitys talousveden laadusta ja riittävyydestä rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

45 § Jätevesien käsittely verkostojen ulkopuolisilla alueilla

Jätevesien käsittelyssä ensisijainen vaihtoehto on aina liittyminen yleiseen jätevesiviemäriin. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella jätevedet tulee käsitellä voimassaolevien määräysten mukaisesti. Mikäli uutta tai kunnostettavaa kiinteistöä ei liitetä yleiseen viemäriverkkoon, on rakennuslupahakemukseen liitettävä asianmukaiset jätevesien käsittelyä ja johtamista koskevat suunnitelmat. Mukana on oltava selvitys pohjaveden korkeudesta ja alueen maaperästä silloin, kun esitetään jätevesien käsittelymenetelmäksi maapuhdistamoa.

46 § Jätehuoltoon liittyvät rakennelmat

Rakennuslupahakemuksessa tulee osoittaa rakennuspaikalle rakennettavien rakennusten kokoon ja käyttötarkoitukseen suhteutetut, riittävät tilat jätehuollon järjestämiseen. Jäteautolla tulee olla esteetön pääsy vähintään 5 metrin päähän käsin liikuteltavista jäteastioista.

Palo-osastoimattoman jätteiden säilytystilan tulee omakotitalossa sijaita vähintään 4 metrin etäisyydellä talon seinästä.

Kerros- ja rivitalojen jäteastioille tulee rakentaa erillinen jätehuone, piharakennus tai katos, joka sijaitsee vähintään 8 metrin etäisyydellä asuinrakennuksesta.

Lisätietoja jätehuollosta alueellamme - Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset 10.12.2015

47 § Maalämpöjärjestelmät

Energiakaivon etäisyyden tontin rajasta on oltava vähintään 8 metriä päällekkäisyyksien välttämiseksi. Naapurin kirjallisella suostumuksella kaivo voidaan tehdä lähemmäksi kiinteistön rajaa.

Energiakaivon paikkaa suunniteltaessa on hyvä ottaa huomioon seuraavat etäisyys suositukset, välimatka energiakaivosta:

- toiseen energiakaivoon 15m
- lämpöputkiin ja kaukolämpöjohtoihin 3m
- vedenhankintaa varten tehtyyn kallioporakaivoon 25m
- rengaskaivoon 20m
- rakennukseen 3m
- kiinteistökohtaiseen jätevedenpuhdistamon purkupaikkaan 30m, harmaat vedet 20m.
- jätevesiviemäriin ja vesijohtoihin 3m

Vähimmäisetäisyydet ovat ohjeellisia ja niihin voidaan soveltaa tapauskohtaista harkintaa.

Porausjätteen ja pölyn pääsy ympäristöön ja kunnallistekniikkaan tulee estää.

Energiakaivon rakentaminen pohjavesialueelle vaatii tapauskohtaista harkintaa. Rakentamisesta ei saa missään vaiheessa aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muutosta antoisuuteen.

Lämmönsiirtoliuoksena tulee käyttää ihmisille ja ympäristölle vaarattomia aineita.

48 § Tontin osoitemerkintä

Rakennukseen on asennettava kadulta tai muulta liikenneväylältä selkeästi havaittava osoitemerkintä, joka on pidettävä kunnossa. Jos rakennus sijaitsee kauempana tiestä, on osoitekyltti asennettava kiinteistölle johtavan väylän alkupäähän. **Osoitemerkinnät tulee olla asennettuna viimeistään käyttöönottotarkastuksessa.**

12. MAINOS- JA TIEDOTUSLAITTEET SEKÄ MARKIISIT

49 § Myynti-, tiedotus-, ja mainoslaitteet sekä markiisit

Laitteiden sijoittelussa on noudatettava seuraavaa:

- Laite on kiinnitettävä tukevasti, eikä se saa haitata kadun tai muun yleisen liikenteen käyttöä, hoitoa tai kunnossapitoa
- Laite on pidettävä kunnossa ja rikkoutuessaan korjattava tai poistettava välittömästi
- Markiiseiksi luetaan myös kevyet aurinko- ja sadesuojat

13. HYVÄ RAKENNUSTAPA JA YMPÄRISTÖN HOITO

50 § Rakennuksen elinkaari ja hyvä rakennustapa

Rakentamisessa elinkaariajattelu tarkoittaa rakentamisen pitkäjänteisyyttä ja rakennusten kestämistä yli sukupolvien. Rakennuksen elinkaari tulee huomioida rakentamisen kaikissa vaiheissa. Elinkaaren kannalta tärkeitä ominaisuuksia ovat rakennuksen toimivuus, edulliset ylläpitokustannukset sekä pitkä käyttöikä. Rakentamisessa ja rakennetun ympäristön hoidossa tulee ottaa huomioon ekologisuus, energiataloudellisuus, turvallisuus, terveellisyys, tarkoituksenmukaisuus ja maisema-arvot

Rakentamisessa tulee käyttää materiaaleja, joiden kestävyydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on kokemusta tai muuta luotettavaa tietoa. Rakennuksen tai piharakenteiden rakentamisessa ei saa käyttää arseenia sisältävillä puunsuoja-aineilla käsiteltyjä vanhoja puhelinpylväitä. (CCA kyllästeet, EU:n REACH asetus 552/2009, liite XVII)

51 § Rakennetun ympäristön hoito

Rakennusta tulee huoltaa tarpeen mukaan ja sitä ei saa päästää rapistumaan ympäristöhaitaksi. Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon kunkin rakennuksen ominaispiirteet. Rakennuspaikkaa ei saa käyttää ympäristöä rumentavana varastoalueena tavaroiden, koneiden, tms. ulkosäilytykseen

Rakennus vanhenee ja kuluu käytössä. Oikein ajoitettu ja suoritettu kunnossapito pidentää rakennuksen elinkaarta huomattavasti. Rakennuksen korjaamisessa on hyvä käyttää rakennuksen alkuperäisiä ja rakennusajankohdalle tyypillisiä materiaaleja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjaukset tulee suorittaa vanhaa rakennusperinnettä kunnioittaen.

Vanhojen rakennusten korjauskortisto löytyy internet- osoitteesta http://www.nba.fi/fi/tietopalvelut/julkaisut/korjauskortit.

52 § Rakennetun ympäristön valvonta

Kunnan rakennusvalvontaviranomainen valvoo maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua ympäristön hoitoa mm. pitämällä tarvittaessa katselmuksia päättäminään ajankohtina

Havaituista puutteista voidaan antaa kunnossapitovelvolliselle korjauskehotus sekä ilmoittaa määräaika, mihin mennessä korjaukset on suoritettava.

53 § Rakennuksen korjaaminen

Rakennuksen korjaamisen tavoitteena tulee olla vaurio- tai terveyshaittariskin vähentämisen lisäksi energiatehokkuuden parantaminen, mikäli se on teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti mahdollista. Energiatehokkuutta parantavat toimet tulee tehdä rakennuksen ominaispiirteet ja käyttötarkoitus huomioiden. Korjattavien rakennusten rakenteet sekä niiden kunto ja toimivuus tulee selvittää ennen korjauksen suunnittelua riittävän perusteellisilla tutkimuksilla. Korjauksen suunnittelun yhteydessä tulee arvioida korjausten vaikutus rakenteiden kosteus- ja lämpötekniseen toimintaan.

Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon rakennuksen ominaispiirteet, eikä korjaaminen perusteetta voi johtaa tyylillisesti alkuperäisestä rakennuksesta poikkeavaan lopputulokseen. Lain nojalla tai asemakaavalla suojeltua rakennusta ei saa muuttaa, käyttää tai korjata niin, että rakennuksen suojeluarvo vähenee. Suojeltujen tai muuten arvokkaiden rakennusten korjaushankkeista tulee tarvittaessa pyytää museoviranomaisen lausunto.

54 § Rakennuksen purkaminen

Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää, että ennen purkamistyöhön ryhtymistä laaditaan purkamissuunnitelma. Purkamissuunnitelmassa on esitettävä työn turvallinen järjestäminen ja selvitys rakennusjätteen määrästä, laadusta sekä sen lajittelusta ja jätejakeiden toimituspaikoista. Purkamislupahakemuksessa tai purkamisilmoituksessa on ilmoitettava terveydelle tai ympäristölle vaarallisesta purkujätteestä ja sen käsittelystä.

Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä rakennuksen purkamisen sisältävää rakennuslupahakemusta käsitellessään edellyttää, että hakija toimittaa selvityksen rakennuksen historiallisesta arvosta.

14. MÄÄRÄYSTEN VALVONTA, NOUDATTAMINEN JA POIKKEAMINEN

55 § Rakennusjärjestyksen valvonta

Tämän rakennusjärjestyksen valvonta kuuluu Siikalatvan kunnalle tai sen valtuuttamalle viranomaiselle.

56 § Poikkeusten myöntäminen

Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen tämän rakennusjärjestyksen määräyksistä.

57 § Voimaantulo

Tämä rakennusjärjestys tulee voimaan xx.xx.2019 ja sillä kumotaan Siikalatvan kunnanvaltuuston 30.6.2009 53§ hyväksytty rakennusjärjestys

LIITE 1 - Luvanvaraisuustaulukko

Aluejako: Asemakaava-alueet **A** Muut alueet **B**	**Luvanvaraisuus:** Rakennuslupa **RL** Toimenpidelupa **TL** Toimenpideilmoitus **TI** Purkulupa **PL** Purkuilmoitus (tehtävä 1kk ennen aloitusta) **PI** Maisematyölupa **ML** Vapautettu luvasta **VA**

TOIMENPIDE	**KUNNAN OSA**	
1. RAKENNUKSEN RAKENTAMINEN	**A**	**B**
Uuden rakennuksen rakentaminen	RL	RL
Rakennuksen laajentaminen	RL	RL
Kerrosalaan laskettavan tilan lisääminen	RL	RL
Rakentamiseen rinnastettava korjaus- tai muutostyö	RL	RL
Autotalli tai -katos	RL	RL
Ulkosauna tai hormillinen kesäkeittiö	RL	RL
2. RAKENNUKSEN MUUTOSTYÖT		
Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muutos	RL	RL
Rakennuksen turvallisuuteen/terveellisyyteen vaikuttava muutos	RL	RL
3. RAKENNELMAN RAKENTAMINEN		
Kevytrakenteinen piharakennus tai katos alle 20m2	TI	VA
Kevytrakenteinen piharakennus tai katos 20-100 m2	RL	TI
Kiinteistökohtainen jäteveden käsittelyjärjestelmä	TL	TL
Kausiluonteinen kioski	TI	TI
Esiintymislava, Asiakasterassi	TL	TI
Suurehko laituri, yli 10m pitkä tai yli 5 venettä	TL	TL
Lantavarasto, siilo, liete- tai virtsasäiliö	TL	TL
Jätteiden aluekeräyspiste	TL	TL
4. YLEISÖRAKENNELMAN RAKENTAMINEN		
Asuntovaunualue tai vastaava	TL	TL
Pysyvä katsomo	TL	TL
Yleisöteltta tai vastaava (alle 1kk)	TI	TI
Yleisöteltta tai vastaava (yli 1kk)	TL	TI

5. ERILLISLAITTEEN RAKENTAMINEN		
Masto -yli 12m	TL	TL
Piippu -yli 12m	TL	TL
Muistomerkki	TI	TI
Suurehko antenni -yli 3m	TI	TI
Suurehko valaisinpylväs tai vastaava yli 12m	TL	TI
Varastointisäiliö -yli 10m2	TL	TI
Kiinteistökohtainen tuulivoimala, max. 12 metriä	RL	TL
Tuulivoimala -yli 30m korkea	RL	RL
Meluvalli tai meluaita	TI	VA
Ilmalämpöpumppu	VA	VA
Aurinkopaneelit tai keräimet rakennukseen > 10m2	TI	TI
6. SÄILYTYS- TAI VARASTOINTIALUEEN PERUSTAMINEN		
Varastointialue -suurehko	TL	TI
Pysäköintialue - suurehko	TL	TI
7. JULKISIVUTOIMENPIDE		
Kattomuodon muuttaminen	TL	TI
Ulkoverhouksen tai katemateriaalien tai värien muuttaminen	TI	TI
Katukuvaan vaikuttavan markiisin tms. asentaminen	TI	VA
Ikkunajaon tms. olennainen muuttaminen	TI	TI
Valomainos osana rakennuksen julkisivua >4m2	TI	VA
Parvekelasitus, kuisti- tai terassilasitus	TI	VA
8. AIDAN RAKENTAMINEN		
Kiinteä aita rakennetussa ympäristössä <1,4m korkea	VA	VA
Kiinteä aita rakennetussa ympäristössä > 1,4m korkea	TI	VA
Eläinaitauksen rakentaminen	TI	VA
9. MAALÄMPÖ TAI LÄMMÖNKERUUPUTKISTO		
Maalämpökaivo	TI	TI
Lämmönkeruuputkisto	TI	TI
10. RAKENNUKSEN PURKAMINEN		
Rakennuksen purkaminen	PL	PI
Talousrakennuksen purkaminen	PI	PI
Historiallisesti arvokkaan rakennuksen purkaminen	PL	PL
11. MAANRAKENNUSTYÖT JA PUIDEN KAATAMINEN		
Maisemaa olennaisesti muuttavat toimenpiteet	ML	ML
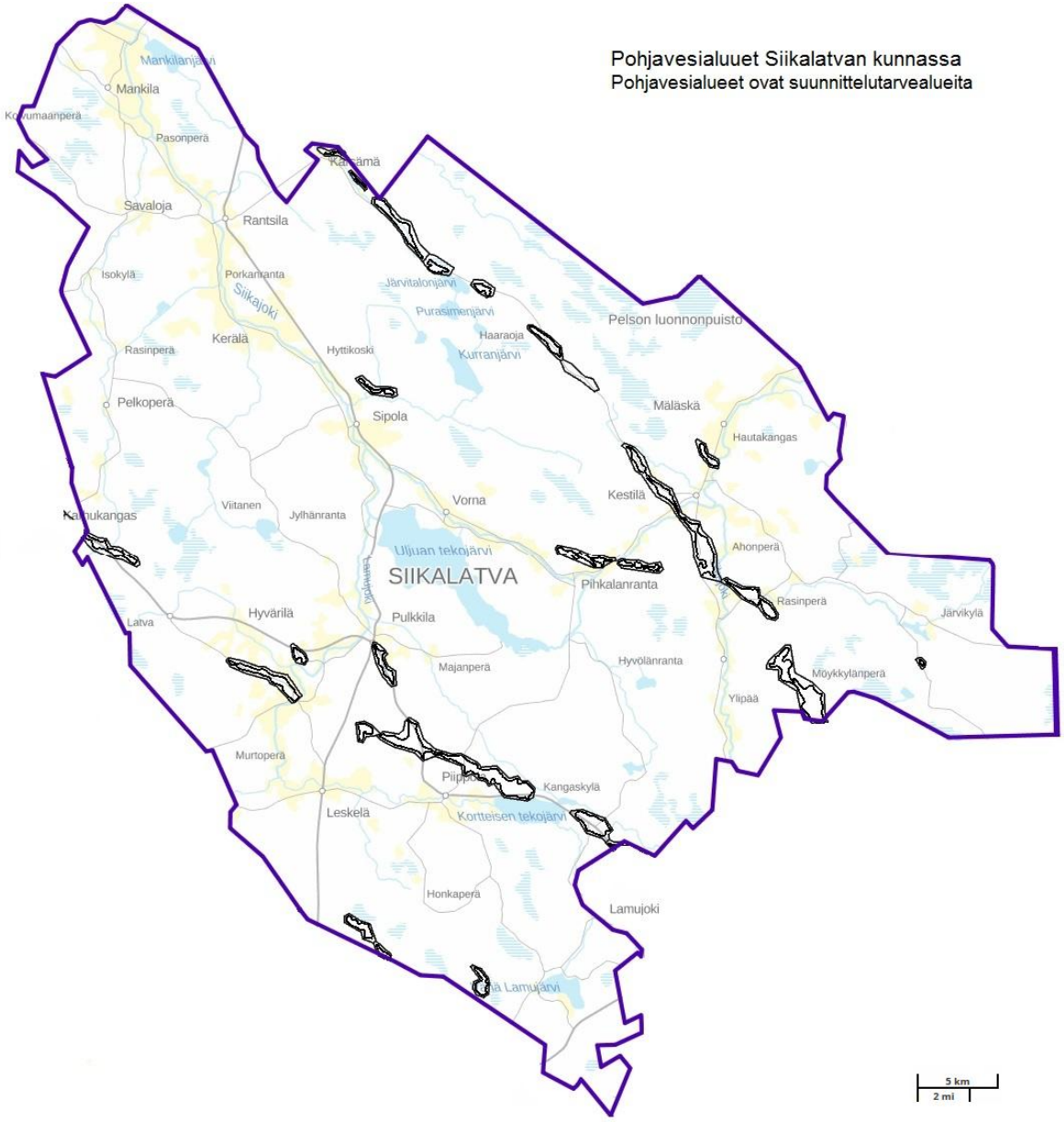
LIITE 2– Pohjavesialueet